

- teikiamų paslaugų ir CEN techninių standartų atitikimas;
- būtinų techninių ir profesinių bei ekonominių ir finansinių gebėjimų turėjimas vertinant pagal objektyvius ir nediskriminuojančius kriterijus.

2.7.2.1 Piniginio fondo ir 2007–2015 m. valdymo programos susitarimų atveju turi būti numatytos baudos, piniginio fondo panaikinimas arba paleidimas dėl neveiksmingumo, tvarkos nesilaikymo ar išsipareigojimų nevykdymo. Valdymas turėtų būti stebimas du kartus per metus remiant regionų ekonominiams ir socialiniams partneriams, esant skaidrioms ataskaitų, kurios turėtų būti siunčiamos centrinėms šalies valdžios institucijoms, Europos Parlamentui, EESRK ir Regionų komitetui, publikavimo procedūroms.

2.7.3 Turi būti leidžiama finansines institucijas arba konsorciumus, įkurtus kitoje Sąjungos šalyje arba vienoje iš šalių, pasirašiusių susitarimus dėl viešųjų pirkimų, kaip nurodyta PPO sutarties priede, vertinti laikantis tų pačių sąlygų kaip ir vietinius dalyvius pagal atitinkamų šalių įstatymus atitinkančius dokumentus, įrodančius, kad visi kvalifikacijos reikalavimai yra įvykdyti.

2.7.4 Šios atsargumo priemonės turėtų būti taikomos ir finansinio tarpininkavimo institucijų akreditavimo procedūroms: turėtų būti atliekamas sistemingas jų stebėjimas, nustatomas bendradarbiaujant su tiesiogiai susijusiais ekonominiiais ir socialiniais partneriais, ir periodiškai atnaujinama akreditacija. Visais atvejais turi būti užtikrinta, kad kartą per trejus metus dalis akredituotų įstaigų bus pakeičiama.

2006 m. kovo 15 d., Briuselis

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkė
Anne-Marie SIGMUND

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Komisijos reglamento (EB, Euratomas) projekto, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002, nustatantį išsamias Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento įgyvendinimo taisykles

SEC(2005) 1240 final

(2006/C 110/09)

Europos Komisija, vadovaudamasi Europos bendrijos steigimo sutarties 262 straipsniu, 2006 m. spalio 12 d. nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl

Ekonominės ir pinigų sąjungos, ekonominės ir socialinės sanglaudos skyrius, kuris buvo atsakingas už Komiteto darbo šiuo klausimu organizavimą, 2006 m. vasario 24 d. priėmė savo nuomonę. Pranešėjas Umberto Burani.

425-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2006 m. kovo 15 d., Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę 146 nariams balsavus už, 1 — prieš ir 1 susilaikius.

1. Išvados

1.1 EESRK sveikina Komisiją atlikus sudėtingą ir kruopštų administracinių procedūrų supaprastinimo darbą, tačiau atkreipia dėmesį į **tam tikrą prieštarą tarp to, kas teigiama įvadinėje projekto dalyje** („šiam reglamento ... projekte pateikiami *techniniai* pakeitimai, kurie gali būti priimti pagal dabartinį Finansinį reglamentą“) ir **konkretaus įvairių nuostatų taikymo**.

1.1.1 Dauguma techninių pakeitimų, susijusių su verslo subjektų ir visuomenės santykiais, savo pobūdžiu ir taikymo sritimi yra politiniai: didesnis skaidrumas, supaprastintos

procedūros, spartesni atsakomieji veiksmai ir didesnis pasitikėjimas socialiniais partneriais yra sveikintinos pažangos ženklai viešajame administravime.

1.2 Be to, EESRK pabrėžia **būtinybę būti apdairiems**: norint pasitarnauti socialiniams partneriams, negalima pamiršti, kad viešųjų finansų valdymo lankstumas privalo turėti ribas, t. y. *galimi nuostoliai* turi būti gretinami su *faktinėmis santaupomis*, vadovaujantis sudėtingu, bet būtinu skaičiavimu, taip vadinamu **rizikos įvertinimu**. Oficialiems pareigūnams šis skaičiavimas gali labai nepatikti, tačiau tai yra vienintelis protingas veikimo būdas.

2. Įvadas

2.1 Nagrinėjama dokumentu nustatomos šiuo metu galiojančio Finansinio reglamento Nr. 1605/2002 **įgyvendinimo taisyklės** atsižvelgiant (siekiant sutrumpinti įgyvendinimo laikotarpį) į kai kuriuos techninius pakeitimus, padarytus naujame pasiūlyme dėl Tarybos reglamento dėl finansinio reglamento⁽¹⁾, kuris šiuo metu priimamas. EESRK jau pareiškė nuomonę dėl šio dokumento⁽²⁾.

2.2 Kaip ir savo ankstesnėje nuomonėje, EESRK atsisako komentuoti techninius apskaitos aspektus, kuriuos daug geriau galėtų pakomentuoti techniškai kvalifikuotos, tiesioginės patirties šioje srityje turinčios ES institucijos. Kaip ir ankstesnėje nuomonėje, jis daugiausia dėmesio skiria taisyklėms, galinčioms paveikti trečiąsias šalis (pilietinės visuomenės organizacijas), turinčias ryšių su Europos institucijomis.

2.3 Trys techninės apskaitos principai — vieningumas, metinis periodiškumas, apskaitos vienetas — iš esmės išlieka nepakitę, o tik pakeisti ar paaiškinti. Pasiūlytas ketvirtasis principas — **patikimas finansų valdymas** — yra pagrįstas esamais kriterijais, tačiau paaiškina *ex ante* vertinimo turinį ir pateikia aiškesnes gaires apie *ex ante*, tarpinio bei *ex post* vertinimų taikymo sritis, tinkamai atsižvelgiant į *proporcingumo* principą. EESRK atkreipia dėmesį į Komisijos ketinimą pakeisti vertinimo prioritetus, „kad daugiausia dėmesio būtų skiriama pasiūlymams, kurie daro *realų poveikį verslui ir piliečiams*“.

2.4 Tęsdama verslo ir visuomenės lūkesčių temą, nors didžiausias dėmesys turėtų būti skiriamas racionaliam viešųjų lėšų panaudojimui užtikrinti, Komisija pažymi, kad bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai turėtų būti *vertinami* tuo atveju, jei jie bus tęsiami kaip programos. Tačiau, siekiant supaprastinti procedūras, jau įvertintų projektų arba veiksmų, kaip Komisijos ir valstybių narių bendros veiklos atveju, vertinimas neturėtų būti dubliuojamas.

3. Bendro pobūdžio pastabos

3.1 EESRK pastebėjimai nuomonėje dėl reglamento pasiūlymo, žinoma, susiję ir su įgyvendinimo taisyklėmis. Nors supaprastintos procedūros ir lankstūs taisyklių taikymo kriterijai yra sveikintini, būtų nepriimtina, jei bet kurią nustatytą ribą viršijančią sumą taptų įprasta laikyti nereikšminga. Kitaip tariant, EESRK sutinka, kad ribos, kurias peržengus yra taikomos supaprastintos procedūros, turėtų būti išplėstos, tačiau tai nereiškia, kad dėl to reikėtų užimti laisvesnę poziciją arba sumažinti išlaidų kontrolės lygį ta dingstimi, kad bet kokie materialūs nuostoliai praktiškai neturės jokios įtakos bendram biudžetui.

⁽¹⁾ COM(2005) 181 final

⁽²⁾ CESE 1259/2005 2005 m. spalio 26 d.

3.2 Visiškai nenorėdamas priminti iškreiptų ir pernelyg išryškintų visuomenės dorovės principų, EESRK atkreipia dėmesį į pavojų, kuris iškiltų ne taip atidžiai stebint išlaidų sandorių, susijusių su vadinamomis mažomis sumomis, ypač konkursų arba dotacijų atveju, teisėtumui. Visuomenė neturėtų susidaryti išpūdžio, kad dėl supaprastintų procedūrų bus įmanoma rasti neteisėtų būdų gauti lėšų iš valdžios institucijų: tokia nuomonė labai pakenktų Europos įvaizdžiui.

3.3 EESRK nuomone, Komisijos apskaitos pareigūnams naudinga būtų kruopščiai išnagrinėti Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) ataskaitas siekiant išsiaiškinti esamų ir būsimų supaprastinimų teisėtumą bei galimas jų spragas. Taip jie galėtų gauti vertingos informacijos apie išaiškintus sukčiavimo atvejus.

4. Konkrečios pastabos

4.1 Naujajame 85(a) straipsnyje aptariamos **trečiųjų šalių apeliacijų dėl Komisijos sprendimo**, nustatančio baudas, apribojimus ar nuobaudas, pateikimo procedūros. Siekdamas apsaugoti Bendrijos interesus, apskaitos pareigūnas privalo pareikalauti ieškovo kuriam laikui įnešti mokėtinas sumas arba, kaip alternatyvą, pateikti finansinę garantiją (specialiu terminu — laiduoti finansiškai). Garantijoje turi būti numatyta sąlyga, kad, atmetus apeliaciją, garantas sumokės institucijos pareikalautą sumą nedelsiant, besąlygiškai ir išvengdamas skolininko patraukimo baudžiamojon atsakomybėn. Formaliai tai *finansinis laidavimas, kuris turi būti grąžinamas po pirmo pareikalavimo* remiantis daugelio mokesčių institucijų bei paprastai konkurse naudojama *estoppel* principu.

4.1.1 EESRK neturi konkrečių priešasčių tokio pobūdžio garantijai nepritari. Jis tik pastebi, kad finansinis laidavimas, kuris turi būti grąžinamas pirmą kartą pareikalavus, suteikia daugiau prievolių už įprastą finansinį laidavimą ir kad komisionariai yra proporcingi garantijos galiojimo laikotarpiui. Ieškovo, kuriam priklauso ši našta, atžvilgiu **apeliacijų svarstymo procedūros** turėtų būti šiek tiek operatyvesnės nei dabar. Nors su finansiniu reglamentu ar jo įgyvendinimo taisyklėmis tai tiesiogiai ir nesusiję, šis tam tikrų socialinių partnerių nevykusių laikomas aspektas užtikrina nuodugnų administracinių institucijų santykių su trečiosiomis šalimis tyrimą.

4.2 Naujas 90 straipsnis, kaip tik nustato, kad, kai kalbama apie **viešuosius pirkimus ir dotacijas, susijusias su sektorių programomis**, pats metinės programos priėmimas tampa **finansiniu sprendimu**, būtinu įtraukiant išlaidas į Bendrijos biudžetą. Nors tai yra vidaus apskaitos priemonė, ji gali paspartinti lėšų paskirstymo procedūras, todėl EESRK mano, kad tai galėtų būti naudinga kreditoriams arba gavėjams.

4.3 129 straipsnyje teigiama, kad mažesnės už nustatytas ribas vertės **sutarčių valdymas** turėtų būti paprastesnis. Praktikoje, kai mokėtinos sumos yra nedidelės, institucijoms leidžiama taikyti „**derybų procedūrą**“ (arba, tiksliau tariant, nerengti konkurso), tik pasikonsultavus su keletu kandidatų:

- kai sutarties vertė yra mažesnė arba lygi 60 000 eurų, — su penkiais kandidatais;
- kai sutarties vertė yra mažesnė arba lygi 25 000 eurų, — su trimis kandidatais;
- kai sutarties vertė yra 3 500 eurų arba mažesnė, ji gali būti sudaroma remiantis vienintele paraiška.

Šiame naujame straipsnyje faktiškai nesiūloma jokių naujų elementų, tiesiog, atnaujinus taisykles, išplečiamos ankstesnių taisyklių nustatytos ribos.

4.3.1 130 ir 134 straipsniuose siūloma **keletas supaprastinimų**. 130 straipsnis nustato, kad, sudarant sutartis, kurių vertė yra mažesnė arba lygi 60 000 eurų, perkančioji institucija gali **reikalauti tik tokių konkursui skirtų dokumentų, „kurie būtinai reikalingi“** (žinoma, remiantis savais kriterijais ir savo atsakomybe). 134 straipsnis numato, kad tinkamumo dalyvauti konkurse patvirtinamieji dokumentai gali būti pakeisti **kandidato arba dalyvio sąžiningumo deklaracija** paliekant institucijai teisę ateityje pareikalauti įrodymų, patvirtinančių šią pradinę deklaraciją.

4.3.2 Kitas 134 straipsnyje numatytas supaprastinimas yra **atsisakymas reikalauti pateikti patvirtinamuosius dokumentus**, jei jie jau buvo pateikti vienai ar kitai perkančiajai institucijai kitu tikslu ir ne anksčiau kaip prieš šešis mėnesius. Tokiu atveju patvirtinamieji dokumentai taip pat pakeičiami kandidato arba dalyvio sąžiningumo deklaracija.

4.3.3 135 straipsnyje daromos nuolaidos, susijusios su kandidato arba dalyvio **finansinį, ekonominį, techninį ir profesinį pajėgumą** patvirtinančiais dokumentais. Straipsnyje numatoma, kad institucija, remdamasi savo atliktu rizikos vertinimu, gali nuspręsti **nerieikalauti šių įrodymų**. Tačiau ši sąlyga taikoma tik sutartims, kurių vertė yra lygi arba mažesnė negu 60 000 eurų ir kurių gavėjas yra pati institucija, arba įvairios vertės sutartims (atsižvelgiant į atvejį), kurių gavėjas yra trečioji šalis. Dar viena sąlyga — tai draudimas vykdyti išankstinių finansavimą ar tarpinius mokėjimus, kai nusprendžiama nereikalauti įrodymų. Tai garantija institucijai ir kartu sąlyga kitai šaliai, kuri vis dėlto gali nuspręsti pateikti dokumentinių įrodymų, kad išvengtų didelių išlaidų.

4.3.4 EESRK pritaria visoms nuostatoms, palengvinančioms laimėtojo nustatymo procesą, kuris reikalauja daug kandidatų ir institucijos pastangų, kai tai susiję su *palyginti* nedidelėmis sumomis. Tačiau jis pabrėžia, kad būtina užkirsti kelią bet

kokiam piktnaudžiavimui, kadangi kuo lankstesnės procedūros, tuo didesnė pagunda jomis piktnaudžiauti.

4.4 Įgyvendinimo taisyklėse, atsižvelgiant į — kiek apskritai galima spręsti iš nuostatų — specifinio pobūdžio gavėjus, lanksčiai traktuojamos **dotacijos** socialinių partnerių atžvilgiu. Kaip pirminė išlyga, 164 straipsnyje numatoma, kad dotacijoms, kurių vertė mažesnė arba lygi 25 000 eurų, leidimus duodantis pareigūnas gali pareikalauti pateikti **labai supaprastintus patvirtinančius dokumentus**. EESRK remia šią procedūrą, nors ir atkreipia dėmesį į didelę leidimus duodančio pareigūno prisiimamą **atsakomybę** bei gresiantį pavojų, kad tam tikrais atvejais supaprastintos taisyklės neteks prasmės, jei leidimus duodantis pareigūnas nenorės šios atsakomybės prisiimti.

4.5 Daugelis kitų nuostatų **pagerina arba suteikia galimybę** įvairioms institucijoms **pasinaudoti Bendrijos lėšomis**. Iš *de jure* arba *de facto* monopolinių institucijų 168 straipsniu reikalaujama tik neformalaus tyrimo, kuris pateikiamas kaip leidimus duodančio pareigūno motyvuotas pareiškimas. 162 straipsniu numatomos apyvarčios dotacijos — atnaujinimo atveju nemažėjančios — institucijoms, siekiančioms **Europos visuotinės svarbos tikslų**, išplečia galimų gavėjų sąrašą, įtraukiant institucijas, susijusias su tyrimais, naujovių diegimu ir skatinančias Sąjungos pilietybę. 172 straipsniu suteikiama teisė leidimus duodantiems pareigūnams priimti **bendrą finansavimą natūra** (pvz., savanorišku darbu) kaip institucijų, gaunančių finansavimą, įnašus.

4.5.1 EESRK pritaria visoms šioms nuostatoms, tačiau dar kartą atkreipia dėmesį į tai, kad lankstesnės taisyklės kelia didesnę pavojų Bendrijos biudžetui, didina leidimus duodančių pareigūnų atsakomybę ir dėl to būtina griežtesnė jų kontrolė.

4.6 Esama nemažai kitų **procedūras supaprastinančių** nuostatų. Anksčiau ši nuostata buvo naudinga tik bendrojo lavinimo ir aukštojo mokslo įstaigoms, o dabar nė vienos švietimo įstaigos **finansinis pajėgumas neturėtų būti tikrinamas** (176 straipsnis). Kai dotacijų vertė yra mažesnė arba lygi 25 000 eurų, leidimus duodantis pareigūnas gali parengti supaprastintą susitarimą dėl dotacijos (164 straipsnis). Be to, 173 straipsniu susitarimai dėl dotacijų, kurių vertė mažesnė negu 750 000 eurų, susitarimai įgyvendinti veiksams, kurių vertė mažesnė negu 100 000 eurų, bei susitarimai su keliais gavėjais, pasirašiusiais solidariosios atsakomybės dokumentą, atleidžiami nuo **prievolės pateikti išorės audito išvadą**.

4.6.1 EESRK supranta, kodėl Komisija nori kiek įmanoma labiau supaprastinti procedūras, ir iš esmės tam pritaria. Tačiau jam kyla klausimas, ar Komisija ne pernelyg daug siekia: atleisti šalis nuo daug išlaidų reikalaujančių ir kartais pernelyg gausių dokumentų yra viena, tačiau nereikalauti iš dotacijų gavėjų

deklaruoti savo finansinės padėties, kai nustatytos pernelyg aukštos ribos, — ypač 173 straipsnyje numatytais atvejais — yra visai kas kita. Visuomet reikėtų siekti **tinkamos pusiausvyros tarp laukiamos naudos** (ir Komisijos, ir visuomenės laiko bei pinigų taupymo) ir **galimų sąnaudų** (atsižvelgiant į galimos rizikos tikimybę ir dydį įvertintos prarastos viešosios lėšos).

4.7 Tačiau **apdairumo ir rizikos įvertinimo kriterijus**, pirmiau minėtas **4.6.1 punkte**, priimtas siejant jį su **išankstiniu finansavimu. Laidavimo** (garantija ar kitokia garantijos forma) yra **reikalaujama** visais išankstinio finansavimo atvejais, kurių vertė lygi dotacijai, bei visais atvejais, kai išankstinis finansavimas viršija *80 proc. visos dotacijos sumos ir 60 000 eurų*.

4.7.1 EESRK mano, kad pirmiau minėta nuostata yra grindžiama apgalvotu apdairumo principu, kaip nurodoma 4.6.1 punkte, tačiau klausia, ar šie kriterijai negalėtų būti taikomi ir tikrosioms dotacijoms (pvz., 4.6 punkte minėtais atvejais),

juolab kad **faktinės rizikos požiūriu** skirtumas **tarp išankstinio finansavimo ir dotacijos** dažnai yra daugiau administracinio pobūdžio negu realus, net jei kartais pasitaiko didesnių išimčių.

4.8 165 straipsnyje nustatytas visiškai priimtinas kriterijus, tačiau į kurį praeityje ne visada buvo atsižvelgiama: kai dotacijų gavėjai yra **institucijos, siekiančios Europos visuotinės svarbos tikslų**, Komisija turi teisę **susigrąžinti metinio pelno procentinę dalį**, atitinkančią Bendrijos įnašą į atitinkamų institucijų biudžetą. Ši nuostata taikoma tik tais atvejais, kai likusioji institucijos biudžeto dalis **finansuojama valstybių narių institucijų**, kurios pačios turi susigrąžinti savo pelno dalį.

4.8.1 EESRK visiškai pritaria šiai nuostatai, turint omenyje teksto turinį, tačiau jam sunku patikėti, kad Komisijos vykdomas pelno dalies susigrąžinimas nėra numatytas dar ir tais atvejais, kai likusioji biudžeto dalis yra finansuojama ne valdžios institucijų, o privačių subjektų.

2006 m. kovo 16 d., Briuselis

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkė
Anne-Marie SIGMUND

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Ataugančių žaliavinių kultūrų — medžiagų ir energijos gamybos vystymo perspektyvos

(2006/C 110/10)

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas, vadovaudamasis savo Darbo tvarkos taisyklių 29 str. 2 dalies nuostatomis, 2005 m. liepos 14 d. nusprendė parengti nuomonę savo dėl *Ataugančių žaliavinių kultūrų — medžiagų ir energijos gamybos vystymo perspektyvos*

Žemės ūkio, kaimo plėtros ir aplinkos skyrius, atsakingas už Komiteto darbo šiuo klausimu organizavimą, 2006 m. vasario 27 d. priėmė savo nuomonę. Pranešėjas Bernd Voss.

425-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2006 m. kovo 15–16 d. (kovo 15 d. posėdis), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę 95 nariams balsavus už, 19 prieš ir 15 susilaukė.

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1 Iš naujo pradėjus įgyvendinti **Lisabonos strategiją**, tvarumo kriterijai buvo įtvirtinti svarbiausiuose ES politikos tiksluose. EESRK mano, kad ši nuomonė savo iniciatyva dėl ataugančių žaliavinių kultūrų gali suteikti naujų postūmių svarbioms sritims, turinčioms bendrą sąlyčio tašką:

— tvari, aplinkai nekenkianti žaliavų bazė, užtikrinanti darbo vietas Europos regionuose;

— Europa kaip dinamiška, žiniomis paremta ekonominė erdvė, taikanti perspektyvias technologijas, kurių paklausa didėja visame pasaulyje;

— didėjantys saugumo ir vystymosi politikos reikalavimai, ieškant tvarių sprendimų;

— žaliavų tiekimo ir įvairovės Europoje užtikrinimas;

— posūkis žaliavų srityje kaip klimato apsaugos strategijos sudėtinė dalis, padedanti užtikrinti biologinę įvairovę,